

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 250 คน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 250 คน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำเสนอในตารางที่ 7 – 8

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำเสนอในตารางที่ 9

ตอนที่ 3 ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 1) นโยบายการจัดการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 10 - 11
- 2) การจัดสภาพแวดล้อม นำเสนอในตารางที่ 12 - 13
- 3) การจัดและพัฒนาบุคลากร นำเสนอในตารางที่ 14 - 15
- 4) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ นำเสนอในตารางที่ 16 - 17
- 5) การนิเทศการสอน นำเสนอในตารางที่ 18 – 19

ตอนที่ 4 ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับการสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา แบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

- 1) การจัดสภาพแวดล้อม นำเสนอในตารางที่ 20 - 21
- 2) การจัดและพัฒนาบุคลากร นำเสนอในตารางที่ 22 - 23

- 3) หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ นำเสนอในตารางที่ 24 - 25
- 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 26 - 27
- 5) สื่อการเรียนการสอน นำเสนอในตารางที่ 28 - 29
- 6) การเรียนรู้ของเด็ก นำเสนอในตารางที่ 30 - 31
- 7) การวัดและประเมินพัฒนาการ นำเสนอในตารางที่ 32 - 33

ตอนที่ 5 ข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำมาสรุปเป็นความเรียงตามลำดับความถี่

ตอนที่ 6 ข้อมูลจากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำเสนอในตารางที่ 34 - 38

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	207	92.41
หญิง	17	7.59
อายุ		
25 – 30 ปี	-	-
31 – 35 ปี	2	0.89
36 – 40 ปี	13	5.80
41 – 45 ปี	49	21.88
46 – 50 ปี	60	26.79
51 ปีขึ้นไป	100	44.64
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	1.34
ปริญญาตรี	172	76.78
ปริญญาโท	49	21.88
อายุราชการ		
6 – 10 ปี	1	0.45
11 – 15 ปี	5	2.23
16 – 20 ปี	17	7.59
21 – 25 ปี	51	22.77
26 ปีขึ้นไป	150	66.96

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	121	54.02
อาจารย์ใหญ่	63	28.12
ครูใหญ่	-	-
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่	37	16.52
รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่	3	1.34
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 1 ปี	14	6.25
1 - 5 ปี	80	35.71
6 - 10 ปี	40	17.86
11 - 15 ปี	45	20.09
16 - 20 ปี	12	5.36
21 ปีขึ้นไป	33	14.73
ประสบการณ์ด้านการดำเนินงานระดับก่อนประถมศึกษา		
บริหารงานในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
ร่วมกับระดับอื่น	163	72.77
เป็นหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา	-	-
เป็นวิทยากรด้านการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	30	13.39
สอนระดับก่อนประถมศึกษา	18	8.04
ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	136	60.71
ไม่มีประสบการณ์	31	13.84

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.41 เป็นเพศชาย มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 44.64 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 76.78 มีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.96 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 54.02 มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 1 - 5 ปี ร้อยละ 35.71 มีประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาร่วมกับระดับอื่น ร้อยละ 72.77

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	1.33
หญิง	222	98.67
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 - 30 ปี	9	4.00
31 - 35 ปี	7	3.11
36 - 40 ปี	19	8.44
41 - 45 ปี	87	38.67
46 - 50 ปี	57	25.33
51 ปีขึ้นไป	46	21.44
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	11.11
ปริญญาตรี	199	88.44
ปริญญาโท	1	0.44
ปริญญาเอก	-	-
สาขาวิชาเอกที่จบ		
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	42	18.67
สาขาอื่น ๆ	183	81.33
อายุราชการ		
ต่ำกว่า 6 ปี	3	1.33
6 - 10 ปี	19	8.44
11 - 15 ปี	7	3.11
16 - 20 ปี	50	2.22
21 - 25 ปี	71	31.56
26 ปีขึ้นไป	75	33.33

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
ต่ำกว่า 1 ปี	3	1.33
1 - 5 ปี	57	25.33
6 - 10 ปี	73	32.44
11 - 15 ปี	48	21.33
16 - 20 ปี	35	15.56
21 ปีขึ้นไป	9	4.00
หน้าที่รับผิดชอบ		
ครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษา 3 ขวบ	19	8.44
ครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1	93	41.33
ครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2	113	50.22

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.67 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี ร้อยละ 38.67 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 88.44 โดยจบการศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ ร้อยละ 81.33 และจบการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 18.67 ตามลำดับ มีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป ร้อยละ 33.33 มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ระหว่าง 6 - 10 ปี ร้อยละ 32.44 และมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 50.22

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่ให้ข้อมูลของโรงเรียน

ข้อมูลโรงเรียน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
พื้นที่ของโรงเรียน		
1 - 10 ไร่	76	33.92
11 - 20 ไร่	77	34.38
21 - 30 ไร่	34	15.18
31 ไร่ขึ้นไป	37	16.52
จำนวนอาคารเรียน		
1 - 2 หลัง	39	17.41
3 - 4 หลัง	132	58.93
5 หลังขึ้นไป	53	23.66
จำนวนห้องเรียน		
1 - 10 ห้อง	20	8.93
11 - 20 ห้อง	89	39.73
21 ห้องขึ้นไป	115	51.34
จำนวนชั้นเรียน		
ระดับก่อนประถมศึกษา		
1 ห้อง	2	0.89
2 ห้อง	39	17.41
3 ห้อง	32	14.29
4 ห้อง	74	33.04
5 ห้องขึ้นไป	77	34.38

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อมูลโรงเรียน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6		
1 - 6 ห้อง	50	22.32
7 - 12 ห้อง	78	34.82
13 - 19 ห้อง	66	29.46
20 ห้องขึ้นไป	30	13.39
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3		
1 - 2 ห้อง	3	1.34
3 - 4 ห้อง	22	9.82
5 ห้องขึ้นไป	11	4.91
จำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียน		
สอนระดับก่อนประถมศึกษา		
1 คน	6	2.68
2 คน	42	18.75
3 คน	36	16.07
4 คน	62	27.68
5 คน	34	15.18
6 คนขึ้นไป	44	19.64
สอนระดับประถมศึกษา		
1 - 10 คน	54	24.11
11 - 20 คน	102	45.54
21 คนขึ้นไป	68	30.36

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อมูลโรงเรียน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
สอนระดับมัธยมศึกษา		
1 - 5 คน	6	2.68
6 - 10 คน	25	11.16
11 คนขึ้นไป	5	2.23
สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา		
1 - 5 คน	10	4.46
6 - 10 คน	18	8.04
11 - 15 คน	7	3.13
16 คนขึ้นไป	1	0.45

จากตารางที่ 9 ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนว่า โรงเรียน ร้อยละ 34.38 มีพื้นที่ระหว่าง 11 - 20 ไร่ มีจำนวนอาคารเรียน 3 - 4 หลัง ร้อยละ 58.93 มีจำนวนห้องเรียน 5 ห้องขึ้นไป ร้อยละ 51.34 มีจำนวนชั้นเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 5 ห้องขึ้นไป ร้อยละ 34.38 มีจำนวนชั้นเรียนระดับประถมศึกษา 7 - 12 ห้อง ร้อยละ 34.82 มีจำนวนชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา 3 - 4 ห้อง ร้อยละ 9.82 มีจำนวนครูที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา 4 คน ร้อยละ 27.68 มีจำนวนครูที่สอนระดับประถมศึกษา 11 - 20 คน ร้อยละ 45.54 มีจำนวนครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา 6 - 10 คน ร้อยละ 11.16 และมีจำนวนครูที่สอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา 6 - 10 คน ร้อยละ 8.04

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ และการนิเทศการสอน

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามนโยบายการจัดการเรียนการสอน

นโยบายการจัดการเรียนการสอน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
การเริ่มต้นดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ		
พ.ศ. 2540	20	8.93
พ.ศ. 2541	63	28.13
พ.ศ. 2542	128	57.14
พ.ศ. 2543	13	5.80
การจัดตั้งคณะทำงานในการทำหน้าที่วางนโยบายจัดการเรียนการสอน		
1 - 5 คน	87	38.84
6 - 10 คน	82	36.60
11 - 14 คน	9	4.02
15 คนขึ้นไป	20	8.93
ไม่ได้จัดตั้งคณะทำงาน	26	11.61
การประสานงานด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่น		
โรงเรียนอนุบาลอำเภอในสหวิทยาเขตเดียวกัน	97	43.30
โรงเรียนอนุบาลอำเภอต่างสหวิทยาเขต	43	19.20
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	184	82.14
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	193	86.16
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	166	70.11
ความช่วยเหลือจากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด		
ด้านเอกสารหลักสูตร	86	38.39
ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	156	69.64

ตารางที่ 10 (ต่อ)

นโยบายการจัดการเรียนการสอน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ด้านสื่อการเรียนการสอน	51	22.77
ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการ	72	32.14
ด้านการนิเทศการสอน	119	53.13
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	46	20.54
นโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ		
มุ่งพัฒนาโรงเรียนในระดับอำเภอให้มีมาตรฐานใกล้เคียงโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	180	80.36
มุ่งสร้างมาตรฐานคุณภาพในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา นักเรียนในเขตอำเภออย่างเต็มศักยภาพ	198	88.39
มุ่งพัฒนาความพร้อมของเด็กทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา	185	82.59
เปิดโอกาสให้เด็กระดับก่อนประถมศึกษาทุกประเภททั้ง เด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษเข้ารับการศึกษ อย่างทั่วถึง	134	59.82
มุ่งพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม สิ่งแวดล้อม ชนบทธรรมเนียม ประเพณี และค่านิยมของ ท้องถิ่น	150	66.96
การสร้างความเข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ แก่ผู้ปกครอง		
จัดป้ายนิเทศ/จัดนิทรรศการ	107	47.77
จดหมายข่าว/เอกสารชี้แจง	113	50.45
ประชุมนิเทศผู้ปกครอง	193	86.16
ประชุมชี้แจงผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา	207	92.41
เชิญผู้ปกครองมาร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน	183	81.70
ออกไปพบปะผู้ปกครองถึงบ้าน	102	45.54
ให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์	108	48.21

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ในเรื่องการเริ่มต้นดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 ดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2542 การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อวางนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 38.84 จัดตั้งคณะกรรมการ จำนวน 1 - 5 คน และ ร้อยละ 36.60 จัดตั้งคณะกรรมการ จำนวน 6 - 10 คน ตามลำดับ การประสานงานด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.16 ประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ รองลงมา ร้อยละ 82.14 ประสานงานกับโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในด้านความช่วยเหลือจากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.64 ได้รับความช่วยเหลือด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา ร้อยละ 53.13 ได้รับความช่วยเหลือด้านการนิเทศการสอน สำหรับนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.39 มีนโยบายมุ่งสร้างมาตรฐานและคุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนในเขตอำเภอ อย่างเต็มศักยภาพ รองลงมา ร้อยละ 82.59 มีนโยบายมุ่งพัฒนาความพร้อมของเด็กทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และ ร้อยละ 80.36 มุ่งพัฒนาโรงเรียนในระดับอำเภอให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ในการสร้างความเข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.41 จัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา รองลงมา ร้อยละ 86.16 จัดประชุมนิเทศผู้ปกครอง และ ร้อยละ 81.70 เชิญผู้ปกครองมาร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ

ปัญหาด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	29	12.95
มีปัญหา	195	87.05
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน	22	9.82
บุคลากรในโรงเรียนยังไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอน	43	19.20
บุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของนโยบายการจัดการเรียนการสอน	17	7.59
โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนได้ทั้งหมด	138	61.61
ขาดการประชาสัมพันธ์นโยบายการจัดการเรียนการสอนให้แก่บุคคลภายนอก	58	25.89
บุคคลภายนอกยังไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอน	123	54.91
ผู้ปกครองในท้องถิ่นไม่เห็นด้วยกับนโยบายการจัดการเรียนการสอน	18	8.04

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.05 พบปัญหาด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่พบ ร้อยละ 61.61 โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด รองลงมา ร้อยละ 54.91 บุคคลภายนอกยังไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
การจัดบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
การสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
จัดบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่นโดยมีต้นไม้ให้ร่มเงาและปลูก ไม้ดอก ไม้ประดับ	202	90.18
จัดบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาดและปลอดภัย	217	96.88
จัดที่ติดข้าวประชาสัมพันธ์ผู้ปกครอง	92	41.08
จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ที่มีร่มเงา	147	65.63
จัดบริเวณสนามเด็กเล่นให้มีพื้นผิวหลายประเภทและ เพียงพอกับเครื่องเล่นสนาม	120	53.57
จัดบ่อน้ำ บ่อทรายที่สะอาดสำหรับเด็ก	82	36.61
การดำเนินการด้านอาคารสถานที่เพื่อรองรับการเป็นโรงเรียน อนุบาลอำเภอ		
ปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนเด็กอนุบาล	207	92.41
ปรับปรุงห้องน้ำให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็กอนุบาล	141	62.95
ขยายห้องเรียนให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้น	90	40.18
จัดห้องนอนพักผ่อนกลางวันแยกจากห้องเรียน	24	10.71
จัดห้องอาหารแยกกับเด็กระดับประถมศึกษา	89	39.73
จัดสนามเด็กเล่นให้มีเครื่องเล่นสนามเพิ่มขึ้น	154	68.75
การจัดอาคารเรียนสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา		
จัดอาคารเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโดยเฉพาะ	114	50.89
ใช้อาคารเรียนร่วมกับเด็กระดับประถมศึกษา	110	49.11
จัดห้องเรียนก่อนประถมศึกษาอยู่ด้านล่างของอาคารเรียน	120	53.57
จัดห้องเรียนก่อนประถมศึกษาอยู่ชั้นบนของอาคารเรียน	5	2.23
การจัดห้องกิจกรรมพิเศษแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา		
ห้องสมุด	125	55.80
ห้องดนตรี	41	18.30
ห้องศิลปะ	44	19.64
ห้องสื่อระดับก่อนประถมศึกษา	85	37.95
ไม่ได้จัด	56	25.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
การจัดสื่อครุภัณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน		
ใช้ของเดิมที่มีอยู่	191	85.27
ได้รับจัดสรรใหม่บางส่วน	210	93.75
ได้รับจัดสรรใหม่ทั้งหมด	12	5.36
รับบริจาค	8	3.57
ผลิตใช้เอง	9	4.02
จัดซื้อด้วยงบของโรงเรียน	5	2.23
ความเพียงพอและเหมาะสมของสื่อครุภัณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ		
เพียงพอกับการขยายชั้นเรียนระดับก่อนประถมศึกษา	18	8.04
เพียงพอกับปริมาณเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	43	19.20
ไม่เพียงพอกับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	181	80.80
เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	67	29.91
ไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	157	70.09

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อม การจัดบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.88 จัดบริเวณโรงเรียนให้มีความสะอาดและปลอดภัย รองลงมา ร้อยละ 90.18 จัดบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่น โดยมีต้นไม้ให้ร่มเงา และปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ในการดำเนินการด้านอาคารสถานที่เพื่อรองรับการเป็นโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.41 ปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 68.75 จัดสนามเด็กเล่นให้มีเครื่องเล่นสนามเพิ่มขึ้น และร้อยละ 62.95 ปรับปรุงห้องน้ำให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านการจัดอาคารเรียนสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.57 จัดห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษาให้อยู่ด้านล่างของอาคารเรียน รองลงมา ร้อยละ 50.89 จัดอาคารเรียนสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาโดยเฉพาะ สำหรับการจัดห้องกิจกรรมพิเศษแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ

55.80 จัดห้องสมุด รองลงมา ร้อยละ 37.95 จัดห้องของสื่อระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับสื่อครุภัณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลอำเภอส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.75 ได้รับจัดสรรใหม่บางส่วน รองลงมา ร้อยละ 85.27 ใช้ของเดิมที่มีอยู่ ด้านความเพียงพอและเหมาะสมของสื่อครุภัณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.80 มีสื่อครุภัณฑ์ไม่เพียงพอกับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 70.09 มีสื่อครุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม

ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	1	0.45
มีปัญหา	223	99.55
มีสื่อครุภัณฑ์ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	181	80.80
โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม	201	89.73
อาคารเรียนคับแคบไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงได้	90	40.18
บริเวณโรงเรียนคับแคบไม่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้	45	20.09
อาคารเรียนเก่าและทรุดโทรม	60	26.79
บุคคลภายนอกเข้ามาในวันหยุดราชการ ทำลายสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียน	2	0.89

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.55 พบปัญหาในด้านการจัดสภาพแวดล้อม โดยร้อยละ 89.73 มีปัญหาโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม รองลงมา ร้อยละ 80.80 มีสื่อครุภัณฑ์ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดและพัฒนาบุคลากร

การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
วิธีการสำรวจความพร้อมของครูในโรงเรียนก่อนดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนอนุบาลอำเภอ		
จัดประชุมครู	211	94.20
สอบถามครูด้วยวาจา	125	55.80
สัมภาษณ์ครูเป็นรายบุคคล	73	32.59
ให้ครูตอบแบบสอบถาม	32	14.29
เกณฑ์การพิจารณาจัดครูเข้าสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
วุฒิการศึกษาและวิชาเอกของครู	137	61.16
ความสนใจของครู	157	70.09
ความถนัดและความสามารถของครู	186	83.04
ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	194	86.61
ดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียน	78	34.82
วิธีการเตรียมครูเข้าสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
จัดประชุมปฏิบัติการ	142	63.39
จัดสัมมนา	90	40.18
จัดให้เข้ารับการฝึกอบรม	222	99.11
จัดศึกษาดูงานนอกสถานที่	184	82.14
ให้ศึกษาเอกสารและตำราทางการศึกษาปฐมวัย	182	81.25
การสนับสนุนให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในระหว่างปฏิบัติราชการ		
ฟังการบรรยายทางวิชาการ	137	61.16
ร่วมการประชุมปฏิบัติการ	194	86.61
เข้ารับการฝึกอบรม	216	96.43
ร่วมการสัมมนา	173	77.23
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	180	80.36
ให้โอกาสศึกษาต่อในด้านการศึกษาปฐมวัย	99	44.20

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
วิธีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูระดับก่อนประถมศึกษา		
ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน และถือเป็นผลงานทางวิชาการ	117	52.23
ส่งเสริมให้ครูได้รับการสาธิตหรือการแนะนำจากวิทยากรภายนอก	152	67.86
ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม	210	93.75
ส่งเสริมและยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น	193	86.16
ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาในการทำงาน	208	92.86
สนับสนุนด้านงบประมาณสื่อ และอุปกรณ์ต่างๆ	198	88.39
พิจารณาความดีความชอบอย่างถูกต้อง เหมาะสม และยุติธรรม	184	82.14
จัดระบบสวัสดิการ	119	53.13

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ในเรื่องการจัดและพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.20 ได้มีการสำรวจความพร้อมของครูในโรงเรียนก่อนดำเนินการตามนโยบายโรงเรียนอนุบาลอำเภอ โดยการจัดประชุมครู

เกณฑ์การพิจารณาจัดครูเข้าสอนระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.61 จัดครูเข้าสอนตามประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 83.04 จัดตามความถนัด และความสามารถของครู

การเตรียมครูเข้าสอนชั้นระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.11 ส่งครูระดับก่อนประถมศึกษาเข้ารับการฝึกอบรม รองลงมา ร้อยละ 82.14 จัดศึกษาดูงานนอกสถานที่ และ ร้อยละ 81.25 ให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาเอกสาร และตำราทางการศึกษาปฐมวัย ในระหว่างปฏิบัติราชการ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.43 สนับสนุนให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา โดยให้เข้ารับการฝึกอบรม รองลงมา ร้อยละ 86.60 ให้เข้าร่วมการประชุมปฏิบัติการ และร้อยละ 80.36 ให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูระดับ

ก่อนประถมศึกษา นั่น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.75 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม รองลงมา ร้อยละ 92.86 ให้คำปรึกษาเมื่อครูมีปัญหาในการทำงาน

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการจัดและพัฒนาบุคลากร

ปัญหาการจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	13	5.80
มีปัญหา	211	94.20
การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา	144	64.29
ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด		
การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	95	42.41
โรงเรียนยังขาดบุคลากร	130	58.04
ครูไม่เต็มใจสอนระดับก่อนประถมศึกษา	47	20.98
ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ		
การจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	45	20.09

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.20 พบปัญหาการจัดและพัฒนาบุคลากร โดยร้อยละ 64.29 พบปัญหาการจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา รองลงมา ร้อยละ 58.04 มีปัญหาโรงเรียนยังขาดบุคลากร

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัด
ประสบการณ์

การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	196	87.50
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษาของ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2536	174	77.68
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษาตามเทคนิค การสอนภาษาแบบรับภาษาของ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2536	17	7.59
หลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง	53	23.66
หลักสูตรที่เครือข่ายโรงเรียนอนุบาลจัดทำขึ้น	64	28.57
จุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียน		
ตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการ ให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมี มาตรฐานเดียวกัน	173	77.23
จัดการศึกษาสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ทุกประเภททั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ	131	58.48
ให้การจัดประสบการณ์แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ได้พัฒนาในทิศทางที่ถูกต้อง	197	87.95
แนวทางการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียน		
จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก	182	81.25
จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน	209	93.30
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กและ ท้องถิ่น	180	80.36
เปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	143	63.84
จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข	181	80.80
จัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	170	75.89

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
วิธีการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้		
ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง	205	91.52
ปฐมนิเทศผู้ปกครอง	165	73.66
จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการ	87	38.84
จัดทำเอกสารชี้แจงทำความเข้าใจ	96	42.86
ให้ครูชี้แจงกับผู้ปกครองโดยตรง	173	77.23
การจัดทำเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร		
แผนการจัดประสบการณ์	198	88.39
ตารางกิจกรรมประจำวัน	206	91.96
กำหนดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	175	78.13
การจัดมุมประสบการณ์ต่างๆ	200	89.29
การจัดสื่อ เครื่องเล่นให้เหมาะสมกับเด็กระดับ		
ก่อนประถมศึกษา	122	55.46
การประเมินพัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	165	73.66
ผู้จัดบริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตรในโรงเรียน		
ผู้บริหารโรงเรียน	144	64.29
หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน	124	55.36
หัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา	155	69.20
ครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษา	150	66.96

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
วัสดุ หลักสูตรที่จัดบริการให้ครูระดับก่อนประถมศึกษา		
หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ	205	91.52
คู่มือการใช้หลักสูตร	190	84.82
แนวการจัดประสบการณ์ พ.ศ. 2536 ของ สปช.	175	78.13
แนวการจัดประสบการณ์ พ.ศ. 2536 ของ สปช.	160	71.43
แนวประสบการณ์แบบรับภาษา พ.ศ. 2536 ของ สปช.	17	7.59
แนวประสบการณ์แบบฝึกภาษา พ.ศ. 2537 ของ สปช.	15	6.70
คู่มือสื่อและเครื่องเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา		
พ.ศ. 2541	133	54.51
คู่มือการจัดกิจกรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง พ.ศ. 2541	150	66.70
คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็ก พ.ศ. 2541	153	68.30
การปรับปรุงหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น		
ไม่มี	41	18.30
มี	183	81.70
ปรับปรุงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นทุกหน่วยการเรียน	36	16.07
ปรับปรุงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นบางหน่วยการเรียน	147	65.63
การปรับปรุงหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบุคคล		
ไม่มี	36	16.07
มี	188	83.93
ปรับให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล	101	45.09
ปรับให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายกลุ่มย่อย	89	39.73
ปรับให้เหมาะสมกับเด็กทั้งชั้น	117	52.23

จากตารางที่ 16 แสดงว่า การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 87.50 ใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ ในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 77.68 ใช้แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2536 ในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.95 ใช้หลักสูตรเพื่อจัดประสบการณ์แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษาได้พัฒนาในทิศทางที่ถูกต้อง รองลงมา ร้อยละ 77.23 ใช้หลักสูตรเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเดียวกัน

แนวทางการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.30 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน รองลงมา ร้อยละ 81.25 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 80.80 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และ ร้อยละ 80.36 จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กและท้องถิ่น

การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.52 ใช้วิธีประชุมชี้แจงกับผู้ปกครอง รองลงมา ร้อยละ 77.23 ให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองโดยตรง และ ร้อยละ 73.66 ใช้วิธีปฐมนิเทศผู้ปกครอง

การจัดทำเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.96 จัดทำตารางกิจกรรมประจำวัน รองลงมา ร้อยละ 89.29 จัดทำคู่มือการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ และ ร้อยละ 88.39 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์

การบริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตรในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.20 เห็นว่า ครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษาเป็นผู้บริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร รองลงมา ร้อยละ 66.96 ครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาเป็นผู้บริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร และ ร้อยละ 64.29 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริการเอกสารและคู่มือประกอบหลักสูตร

การจัดและบริการวัสดุหลักสูตรให้กับครูระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.52 จัดเตรียมหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 รองลงมา ร้อยละ 84.82 จัดเตรียมคู่มือการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540

การปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.70 มีการปรับปรุง โดยร้อยละ 65.63 ปรับปรุงบางหน่วยการเรียน และสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.93 มีการปรับปรุง โดยร้อยละ 52.23 ปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กทั้งชั้นเรียน รองลงมา ร้อยละ 45.09 ปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาการใช้หลักสูตรหรือ
แนวการจัดประสบการณ์

ปัญหาการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	14	6.25
มีปัญหา	210	93.75
ขาดแนวปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	69	30.80
ครูขาดความรู้ในการใช้หลักสูตร	76	33.93
ครูไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร	13	5.80
ขาดเอกสารประกอบหลักสูตร	81	36.16
ขาดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตร	142	63.39
ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อน ประถมศึกษา	128	57.14

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.75 ประสบพบการใช้
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ โดยร้อยละ 63.39 ขาดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตร
รองลงมา ร้อยละ 57.14 ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ผู้นิเทศระดับก่อนประถมศึกษาภายในของโรงเรียน		
ครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา	131	58.48
ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	164	73.21
ผู้บริหารโรงเรียน	208	92.86
การนิเทศการสอนระดับก่อนประถมศึกษาจากภายนอก		
ไม่ได้รับการนิเทศ	10	4.46
ได้รับการนิเทศ จาก	214	95.53
ครูฝ่ายวิชาการของกลุ่มโรงเรียน	58	25.89
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	195	87.05
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	163	72.77
ศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา	4	1.79
กิจกรรมการนิเทศที่ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้รับ		
การให้คำปรึกษา	197	87.95
การสาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	76	33.93
การสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียน	193	86.16
การอบรมสัมมนาทางวิชาการ	184	82.14
การจัดสื่อต้นแบบ หรือเอกสารสิ่งตีพิมพ์	120	53.57
การศึกษาดูงานนอกสถานที่	192	85.71
หัวข้อการนิเทศการสอนที่ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้รับ		
การเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	175	78.13
การเขียนแผนการจัดประสบการณ์	201	89.73
การผลิตสื่อการเรียนการสอน	163	72.77
การใช้สื่อการเรียนการสอน	146	65.18
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	209	93.30
การวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก	187	83.48
การทำแฟ้มสะสมผลงานเด็ก (Portfolio)	5	2.23

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การนิเทศการสอน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
กำหนดเวลาในการดำเนินการนิเทศภายใน		
สัปดาห์ละครั้ง	15	6.70
เดือนละ 1 ครั้ง	151	67.41
เดือนละ 2 ครั้ง	2	0.89
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	37	16.52
ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	8	3.57
ปีละครั้ง	1	0.45
ตามสภาพและความต้องการ	10	4.46

จากตารางที่ 18 แสดงว่า การนิเทศการสอนระดับก่อนประถมศึกษาภายในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.86 ทำการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 73.21 ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้นิเทศการสอน

การนิเทศการสอนระดับก่อนประถมศึกษาจากภายนอก โรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 95.53 ได้รับการนิเทศจากภายนอก โดยได้รับการนิเทศมากที่สุดจากศึกษานิเทศก์อำเภอ ร้อยละ 87.05 รองลงมา ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์จังหวัด ร้อยละ 72.77

กิจกรรมการนิเทศที่ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้รับ ร้อยละ 87.95 เป็นการให้คำปรึกษา ร้อยละ 86.16 เป็นการสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียน ร้อยละ 85.71 เป็นการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และ ร้อยละ 82.14 เป็นการอบรมสัมมนาทางวิชาการ ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.30 นิเทศการสอนในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน รองลงมา ร้อยละ 89.73 นิเทศการสอนในเรื่องการเขียนแผนประสบการณ์ และ ร้อยละ 83.48 นิเทศการสอนในเรื่องการวัดวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.41 ได้กำหนดเวลาในการดำเนินการนิเทศการสอน ภายในโรงเรียน เดือนละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามปัญหาในการนิเทศการสอน

ปัญหาการนิเทศการสอน	จำนวน (N=224)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	9	4.02
มีปัญหา	215	95.98
บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ในการนิเทศการสอน	61	27.23
หน่วยงานภายนอกไม่ได้เข้าร่วมในการนิเทศการสอน	59	26.34
ผู้บริหารโรงเรียนขาดความเข้าใจในการนิเทศการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา	27	12.05
การนิเทศการสอนยังทำได้น้อยครั้ง	154	68.75
ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารประกอบการนิเทศ การสอน	73	32.59
การนิเทศการสอนและการติดตามผลยังทำไม่ได้ต่อเนื่อง	176	78.57

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.98 พบปัญหาในการนิเทศการสอน โดยร้อยละ 78.57 มีปัญหาการนิเทศการสอนและการติดตามผลยังทำไม่ได้ต่อเนื่อง รองลงมา ร้อยละ 68.75 การนิเทศการสอนยังทำได้น้อยครั้ง

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน
อนุบาลอำเภอ ในด้านการจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
สื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ของเด็ก และการวัดและประเมินพัฒนาการ

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ข้อควรคำนึงในการจัดสภาพแวดล้อม		
ความสะอาด	222	98.67
ความปลอดภัย	215	95.56
ความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	210	93.33
ความอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น	185	82.22
ความเพียงพอ เหมาะสมของสื่อและเครื่องเล่น	167	74.22
ความพร้อมของอาคารสถานที่	143	63.56
บรรยากาศในการเรียนรู้	198	88.00
วิธีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของเด็ก		
จัดสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นที่เพียงพอ	168	74.67
จัดพื้นดินสำหรับให้เด็กขุด	71	31.56
จัดที่เล่นน้ำ (บ่อน้ำ)	70	31.11
จัดป่อทราย	124	51.11
จัดที่นั่งเล่นพักผ่อนใต้ร่มไม้	162	72.00
จัดแปลงไม้ดอกไม้ประดับ	119	52.89
จัดแปลงพืชผักสวนครัว	21	9.33

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
วิธีการจัดห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการจัด การเรียนการสอน และการเรียนรู้ของเด็ก		
จัดมุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม	212	94.22
จัดป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ	170	75.76
จัดป้ายแสดงผลงานของเด็ก	202	89.78
จัดโต๊ะแสดงนิทรรศการสื่อตามหน่วยการสอน	73	32.44
จัดพื้นที่สำหรับการเคลื่อนไหวอย่างอิสระของเด็ก	210	93.33
จัดพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่	173	76.89
จัดห้องเรียนให้มีความสะอาดและแสงสว่างเพียงพอ	216	96.00
วิธีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ แก่เด็ก		
จัดให้มีมุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม	208	92.44
จัดให้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อ ของเล่นตามมุม ตามความสนใจ ของเด็ก	168	74.67
จัดประสบการณ์ที่เด็กเรียนรู้ไปแล้วให้อยู่ในมุมประสบการณ์	131	58.22
เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมประสบการณ์ ส่งเสริมวินัยให้เด็ก โดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน เมื่อเข้าไป ในมุมประสบการณ์	182	80.89
	205	91.11

จากตารางที่ 20 แสดงว่า สิ่งที่ควรคำนึงในการจัดสภาพแวดล้อม ครูระดับก่อนประถมศึกษาศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.67 เน้นเรื่องความสะอาด รองลงมา ร้อยละ 95.56 เน้นเรื่องความปลอดภัย และ ร้อยละ 93.33 เน้นเรื่องความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.67 จัดสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นที่เพียงพอ รองลงมา ร้อยละ 72.00 จัดที่นั่งเล่นพักผ่อนได้ร่มไม้

การจัดห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.00 จัดห้องเรียนให้มีความสะอาดและ

มีแสงสว่างเพียงพอ รองลงมา ร้อยละ 94.22 จัดมุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม และ ร้อยละ 93.33 จัดพื้นที่สำหรับการเคลื่อนไหวอย่างอิสระของเด็ก

ด้านวิธีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.44 จัดให้มีมุมประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม รองลงมา ร้อยละ 91.11 สร้างเสริมวินัยให้เด็ก โดยสร้างข้อตกลงร่วมกันเมื่อเข้ามุมประสบการณ์ และ ร้อยละ 80.89 เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมประสบการณ์

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม

ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	6	2.67
มีปัญหา	219	97.33
ขาดความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน	22	9.78
ขาดความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน	35	15.56
ขาดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อม	185	82.22
วัสดุอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ	150	70.67
สื่อในแต่ละมุมประสบการณ์มีไม่เพียงพอ	114	50.67
สื่อในแต่ละมุมประสบการณ์มีขนาดไม่เหมาะสม	46	20.44
ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ	110	48.49
ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดสภาพแวดล้อม	32	14.22
อาคารเรียนมีสภาพไม่เหมาะสมต่อการจัดชั้นเรียน	49	21.78
พื้นที่บริเวณโรงเรียนคับแคบไม่สามารถจะปรับปรุงได้	37	16.44

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.33 พบปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยร้อยละ 82.22 ขาดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อม รองลงมา ร้อยละ 70.67 วัสดุอุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ และ ร้อยละ 50.67 สื่อในแต่ละมุมประสบการณ์มีไม่เพียงพอ

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการจัดและพัฒนาบุคลากร

การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
เหตุผลของครูในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
สมัครใจ	140	62.22
ถนัดและความสามารถในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	87	38.67
มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา	91	40.44
ได้รับคัดเลือกจากผู้บริหารโรงเรียน	166	73.78
จบการศึกษาในสาขาการศึกษาปฐมวัย	42	18.67
การเตรียมตัวของครูเมื่อได้รับมอบหมายให้สอนระดับก่อนประถมศึกษา		
เรียนรู้จากครูงานที่สอนระดับก่อนประถมศึกษาอยู่ก่อน	151	67.11
เข้าสังเกตการสอน (ฝึกงาน)	77	34.22
เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ	174	77.33
เข้ารับการฝึกอบรม	217	96.44
เข้าร่วมการสัมมนา	160	71.11
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	191	84.89
ศึกษาเอกสาร และตำราทางการศึกษาปฐมวัย	193	85.78
วิธีการส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนให้แก่ครู		
ส่งเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	203	90.22
ส่งเข้ารับการฝึกอบรม	217	96.44
ส่งเสริมให้ดูงานนอกสถานที่	209	92.89
ส่งเข้าร่วมการสัมมนา	175	77.78
ส่งเสริมให้ศึกษาต่อในด้านการศึกษาปฐมวัย	26	11.56

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในระหว่างปฏิบัติงาน		
ร่วมประชุมปฏิบัติการ	192	85.33
เข้ารับการฝึกอบรม	215	95.56
ร่วมการสัมมนา	176	78.22
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	192	85.33
ศึกษาต่อในด้านการศึกษาปฐมวัยนอกเวลาราชการ	30	13.33
ศึกษาเอกสารทางการศึกษาปฐมวัย	13	5.78
ทดลองสอน	1	0.44
ถามจากเพื่อนครูที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา	2	0.89
ดูรายการเด็กทางโทรทัศน์	2	0.89
ประกวดห้องเรียน	2	0.89
การสร้างขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารโรงเรียน		
ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาในการทำงาน	171	76.00
ซักถามปัญหาอยู่เสมอ	139	61.78
ยกย่องชมเชยผลงานดีเด่น	116	51.56
สนับสนุนให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มพูนความรู้	172	76.44
สนับสนุนด้านสื่อ และวัสดุอุปกรณ์	167	74.22
พิจารณาความดีความชอบอย่างเหมาะสม และยุติธรรม	83	36.89
จัดระบบสวัสดิการ	40	17.78

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ในการจัดและพัฒนาบุคลากรนั้น เหตุผลที่ครูเข้าสอนระดับ
ก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.78 ได้รับคัดเลือกจากผู้บริหาร
โรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 62.22 สนใจสอนระดับก่อนประถมศึกษา

การเตรียมตัวของครู เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนในระดับก่อนประถมศึกษา ครูส่วนใหญ่
ร้อยละ 96.44 เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ รองลงมา ร้อยละ 85.78 ศึกษาเอกสารและตำรา
ทางการศึกษาปฐมวัย และร้อยละ 84.89 ศึกษาดูงานนอกสถานที่ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูระดับ

ก่อนประถมศึกษามีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มขึ้น โดยโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.44 ส่งเข้ารับการฝึกอบรม รองลงมา ร้อยละ 92.89 ส่งเสริมให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ และ ร้อยละ 90.22 ส่งเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

การเพิ่มพูนความรู้ของครูระดับก่อนประถมศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาระหว่างปฏิบัติงาน โดยครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.56 เข้ารับการฝึกอบรม รองลงมา ครูระดับก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 85.33 จำนวนเท่ากัน เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงานนอกสถานที่

การสร้างขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารโรงเรียน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.44 ได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้ รองลงมา ร้อยละ 76.00 ได้รับการให้คำปรึกษา และช่วยแก้ไขปัญหาในการทำงาน และ ร้อยละ 74.22 ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ และวัสดุอุปกรณ์

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการจัดและพัฒนาคูคลากร

ปัญหาการจัดและพัฒนาคูคลากร	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	65	28.89
มีปัญหา	160	71.11
ครูไม่เต็มใจสอนระดับก่อนประถมศึกษา	8	3.56
โรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม	4	1.78
ครูไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	59	26.22
ครูขาดแหล่งความรู้ที่จะพัฒนาตนเอง	60	26.67
ครูขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	95	42.22
สุขภาพไม่อำนวย	4	1.78

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.11 พบปัญหาการจัดและพัฒนาคูคลากร โดยร้อยละ 42.22 มีปัญหาขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม รองลงมา ร้อยละ 26.67 ขาดแหล่งความรู้ที่จะพัฒนาตนเอง และ ร้อยละ 26.22 ไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการใช้หลักสูตรหรือ
แนวการจัดประสบการณ์

การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
หลักสูตรที่ใช้ในการจัดประสบการณ์		
หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ	218	96.89
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2536 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	153	68.00
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลตามเทคนิค การสอนภาษาแบบรับภาษา พ.ศ. 2536 ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	17	7.56
หลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้น	65	28.89
หลักสูตรที่เครือข่ายโรงเรียนอนุบาลอำเภอจัดทำขึ้นเอง	50	22.22
วิธีการรับเอกสารหลักสูตร		
ดำเนินการจัดหาเอง	70	31.11
ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้	43	19.11
สำนักงานประถมศึกษาอำเภอจัดให้	192	85.33
สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดจัดให้	1	0.44
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดจัดให้	39	17.33
กรมวิชาการส่งให้โดยตรง	61	27.11
การอบรม	5	2.22
เอกสารหลักสูตรที่ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน		
หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ	218	96.89
คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 ของกรมวิชาการ	201	89.33
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2536 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	158	70.22
แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล พ.ศ. 2536 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	155	68.89
แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา ตามเทคนิค การสอนภาษา แบบรับภาษา พ.ศ. 2536 ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	17	7.56

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
แผนการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษาตามเทคนิคการสอนภาษา แบบรับภาษา พ.ศ. 2536 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	17	7.56
คู่มือสื่อและเครื่องเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2541	128	56.89
คู่มือการจัดกิจกรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2541	141	62.67
คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2541	134	59.56
วิธีการปรับใช้หลักสูตรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
ปรับใช้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กทุก ๆ ด้าน	210	93.33
ปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	203	90.22
ปรับใช้ให้สอดคล้องตามเทศกาล	168	74.67
ปรับใช้ให้สอดคล้องตามวันสำคัญ	181	80.44
ปรับใช้ให้สอดคล้องตามประเพณี	159	70.67
ปรับใช้ให้สอดคล้องตามสถานที่สำคัญ	90	40.00
ปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล	124	55.11
ปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กเป็นกลุ่มย่อย	98	43.56
ปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กเป็นกลุ่มใหญ่	121	53.78
การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้หลักสูตร		
ศึกษาเอกสารหลักสูตรด้วยตนเอง	210	93.33
รับการฝึกอบรม	170	75.56
รับการถ่ายทอดความรู้จากวิทยากรภายนอก	120	11.78
รับการถ่ายทอดความรู้จากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	139	61.78
รับการถ่ายทอดความรู้จากศึกษานิเทศก์อำเภอ	118	52.44
รับการถ่ายทอดความรู้จากศึกษานิเทศก์จังหวัด	128	56.89
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	4	1.78

จากตารางที่ 24 แสดงว่า หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์ แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.89 ใช้หลักสูตร ก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ โดยครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.33 ได้รับเอกสารหลักสูตรจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

เอกสารหลักสูตรที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.89 ใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ รองลงมา ร้อยละ 89.33 ใช้คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ โดยครูระดับ ก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.33 ปรับใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุก ๆ ด้าน รองลงมา ร้อยละ 90.22 ปรับใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้หลักสูตร ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.33 ศึกษาหลักสูตรด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 75.56 เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และ ร้อยละ 61.78 ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการใช้
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ปัญหาการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	62	27.56
มีปัญหา	163	72.44
ไม่เข้าใจการใช้หลักสูตร	18	8.00
ไม่สามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้	39	17.33
ขาดผู้แนะนำและช่วยเหลือ	55	24.44
ขาดการส่งเสริมด้านการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการ ใช้หลักสูตร	81	36.00
ขาดความรู้ในการปรับใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็ก	44	19.56
ขาดความรู้ในการปรับใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น	69	30.67
ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	7	3.11

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.44 มีปัญหา
ในการใช้หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา โดยร้อยละ 36.00
ขาดการส่งเสริมด้านการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการใช้หลักสูตร รองลงมา ร้อยละ 30.67
ขาดความรู้ในการปรับใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
การเตรียมตัวก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
ศึกษาเอกสารหลักสูตรให้เข้าใจ	183	81.33
เขียนแผนการจัดประสบการณ์	219	97.33
เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก	202	89.78
เตรียมสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน	169	75.11
เตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน	197	87.56
กำหนดเวลาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า		
จัดทำล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน	43	19.11
จัดทำล่วงหน้าก่อนทำการสอน 1 สัปดาห์	162	72.00
จัดทำล่วงหน้าก่อนทำการสอน 1 วัน	20	8.89
การเลือกหัวข้อเนื้อหาในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์		
เลือกหัวข้อเนื้อหาโดยเด็กเป็นผู้กำหนดหัวข้อ	78	34.67
เลือกหัวข้อเนื้อหาโดยครูและเด็กเป็นผู้กำหนดหัวข้อ	184	81.78
เลือกหัวข้อเนื้อหาโดยครูเป็นผู้กำหนดหัวข้อ	54	24.00
หลักการเลือกเนื้อหาประสบการณ์สำหรับเด็กชั้นอนุบาล		
เลือกตามความต้องการและความสนใจของเด็ก	205	91.11
เลือกตามสภาพฤดูกาลและท้องถิ่น	173	76.89
เลือกเนื้อหาที่ง่ายไปยาก	140	62.22
เลือกเนื้อหาที่ใกล้ตัวเด็กไปสู่เรื่องที่ไกลตัวเด็ก	188	83.56
คำนึงถึงพัฒนาการและประสบการณ์พื้นฐานของเด็กตามวัย	181	80.44
หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา		
กิจกรรมที่จัดคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ	205	91.11
กิจกรรมที่จัดมีทั้งกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูริเริ่ม	153	68.00
กิจกรรมที่จัดมีทั้งกิจกรรมที่เด็กทำเป็นรายบุคคลกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่	176	78.22
กิจกรรมที่จัดมีทั้งกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ	169	75.11
กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมบูรณาการ	193	85.78

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่จัดมีความเหมาะสมกับวัยยืดหยุ่นตาม ความต้องการและความสนใจของเด็ก	164	72.89
กิจกรรมที่จัดเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง	157	69.78
จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุกๆ ด้าน	188	83.56
จัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน	159	70.67
กิจกรรมที่จัดมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	189	84.00
เปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม	133	59.11
เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
สนทนา พูดคุย	225	100.00
สาธิต	191	84.89
การยกตัวอย่าง	135	60.00
การเชิญวิทยากรภายนอก	94	41.78
การใช้คำถาม	214	95.11
การใช้เพลง	224	99.56
บทบาทสมมติ	213	94.67
ทดลอง	142	63.11
การประกอบอาหาร	109	48.44
ทัศนศึกษา	142	63.11
การจัดมุมประสบการณ์	204	90.67
หลักการจัดมุมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก		
ยืดหยุ่นตามความสนใจของเด็ก	183	81.33
ยืดหยุ่นตามวัยของเด็ก	123	54.67
ยืดหยุ่นตามสภาพห้องเรียน	140	62.22
สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก	181	80.44
สอดคล้องกับหัวเรื่องของประสบการณ์ที่จัดในชั้นเรียน	158	70.22
ปรับเปลี่ยนตามโอกาส	162	72.00
มีสื่อที่หลากหลาย	147	65.33
มีสื่อที่เป็นของจริง	129	57.33
มีสื่อที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	165	73.33
แยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน	84	37.33

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่บันทึกในบันทึกการสอน		
ไม่ได้ดำเนินการ	1	0.44
ดำเนินการได้บางส่วน	129	57.33
ดำเนินการได้ครบทุกกิจกรรม	95	42.22
การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนอกเวลาเรียน		
ไม่ได้จัด	1	0.44
จัด	224	99.56
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	60	2.67
เยี่ยมบ้าน	151	67.11
จัดโครงการพิเศษ	38	16.89
จัดป้ายนิเทศ	163	72.44
เชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	161	71.56
จัดทัศนศึกษาออกสถานที่	97	43.11
สอนร้องเพลงให้เด็กที่สนใจ	91	40.44
สอนศิลปะให้เด็กที่สนใจ	104	46.22
สอนพิเศษหลังเลิกเรียน	21	9.33

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ในเรื่องการเตรียมตัวของก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.33 เขียนแผนการจัดประสบการณ์ รองลงมา ร้อยละ 89.78 เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก และ ร้อยละ 87.56 เตรียมสื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.00 ดำเนินการวางแผนก่อนทำการสอน 1 สัปดาห์

การเลือกหัวข้อเนื้อหาในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.78 เลือกหัวข้อเนื้อหาโดยครูและเด็กเป็นผู้กำหนดหัวข้อ

หลักการเลือกเนื้อหาประสบการณ์สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.11 เลือกเนื้อหาตามความต้องการและความสนใจของเด็ก รองลงมา

ร้อยละ 83.56 เลือกเนื้อหาที่ใกล้ตัวเด็กไปสู่เรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก และ ร้อยละ 80.44 เลือกเนื้อหาโดยคำนึงถึงพัฒนาการและประสบการณ์พื้นฐานของเด็กตามวัย

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.11 จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ รองลงมา ร้อยละ 85.78 จัดเป็นกิจกรรมบูรณาการ ร้อยละ 84.00 จัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และ ร้อยละ 83.56 จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุก ๆ ด้าน

เทคนิค วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมด ใช้การสนทนา พูดคุย รองลงมา ร้อยละ 99.56 ใช้เพลง ร้อยละ 95.11 ใช้คำถาม ร้อยละ 94.67 ใช้บทบาทสมมติ และ ร้อยละ 90.67 ใช้การจัดมุมประสบการณ์

หลักการจัดมุมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.33 จัดยืดหยุ่นตามความสนใจของเด็ก รองลงมา ร้อยละ 80.44 จัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ร้อยละ 73.33 มีสื่อที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 72.00 ปรับเปลี่ยนมุมประสบการณ์ตามโอกาส และ ร้อยละ 70.22 จัดให้สอดคล้องกับหัวเรื่องของประสบการณ์ที่จัดในชั้นเรียน

การดำเนินการจัดกิจกรรมประจำวันตามขั้นตอนที่บันทึกไว้ในบันทึกการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.33 ดำเนินการได้บางกิจกรรม รองลงมา ร้อยละ 42.22 ดำเนินการได้ครบทุกกิจกรรม

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนอกเวลาเรียน ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.56 จัดกิจกรรมขึ้นโดย ร้อยละ 72.44 จัดป้ายนิเทศ รองลงมา ร้อยละ 71.56 เชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และ ร้อยละ 67.11 เยี่ยมบ้านของเด็ก

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	44	19.56
มีปัญหา	181	80.44
ไม่เข้าใจวิธีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์	31	13.78
ไม่สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้อง พัฒนาการเด็ก	26	11.56
ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางกิจกรรม ประจำวัน	73	32.44
ไม่เข้าใจวิธีการเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการ ของเด็ก	26	11.56
ขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม	104	46.22
ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	66	29.33

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.44 พบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา โดยร้อยละ 46.22 ขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา ร้อยละ 32.44 ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางกิจกรรมประจำวัน

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการใช้สื่อการเรียน
การสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
หลักการใช้สื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก		
ใช้สื่อที่เป็นของจริง เป็นสื่อธรรมชาติ	205	91.11
ใช้สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก	212	94.22
ใช้สื่อที่ช่วยพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ครอบคลุมด้าน	184	81.78
ใช้สื่อที่มีความปลอดภัยต่อตัวเด็ก	197	87.56
ใช้สื่อที่เด็กสามารถเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	216	96.00
ใช้สื่อที่มีความหลากหลายที่เด็กสามารถเล่นคนเดียว เล่นในกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ได้	205	91.11
ที่มาของสื่อการสอนที่ใช้ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ		
จัดซื้อ	213	94.67
ให้เด็กช่วยจัดเตรียม	137	60.89
ผลิตขึ้นใช้เอง	210	93.33
โรงเรียนจัดสรรมาให้	132	58.67
ขอยืมมาจากเพื่อนครูที่สอนระดับเดียวกัน	83	36.89
ขอยืมมาจากศูนย์สื่อของโรงเรียน	42	18.67
ขอยืมมาจากโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	5	2.22
ขอยืมมาจากหน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ	7	3.11
การดำเนินการหลังใช้สื่อการสอน		
ทำความสะอาดสื่อการเรียนการสอน	137	60.89
เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะ และประเภทของสื่อ	210	93.33
ตรวจสอบว่าสื่อมีสภาพสมบูรณ์ และมีครบจำนวนหรือไม่	191	84.89
ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไป ให้ครบชุด	183	81.33

จากตารางที่ 28 แสดงว่า หลักในการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 96.00 ใช้สื่อที่เด็กระดับ

ก่อนประถมศึกษาสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 94.22 ใช้สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก และ ครูระดับก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 91.11 จำนวนเท่ากัน ใช้สื่อที่เป็นของจริง เป็นสื่อธรรมชาติ และ ใช้สื่อที่มีความหลากหลายที่เด็กสามารถเล่นคนเดียว เล่นในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ได้

แหล่งที่มาของสื่อการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.67 ได้มาจากการจัดซื้อ รองลงมา ร้อยละ 93.33 ผลิตสื่อขึ้นใช้เอง

การดำเนินการหลังใช้สื่อการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.33 เก็บสื่อให้เป็นระเบียบเป็นหมวดหมู่ ตามลักษณะและประเภทของสื่อการเรียนการสอน รองลงมา ร้อยละ 84.89 ตรวจสอบว่าสื่อการเรียนการสอนมีสภาพสมบูรณ์ และมีจำนวนครบถ้วน และ ร้อยละ 81.33 ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	22	9.78
มีปัญหา	203	90.22
ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม	125	55.56
ขาดความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	71	31.56
ไม่เข้าใจวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน	16	7.11
สื่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด	27	12.00
ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	121	53.78
สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก	149	62.22
สื่อการเรียนการสอนมีขนาดไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	23	10.22

จากตาราง 29 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.22 พบปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยร้อยละ 62.22 สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 55.56 ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ร้อยละ 53.78 ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการเรียนรู้ของเด็ก

การเรียนรู้ของเด็ก	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ลักษณะของเด็กในชั้นเรียนระดับก่อนประถมศึกษา		
เป็นเด็กวัยอนุบาลอายุเดียวกัน	183	81.33
เป็นเด็กวัยอนุบาลคละอายุ	42	18.67
มีเด็กพิเศษเรียนร่วมด้วย	27	12.00
เป็นเด็กที่ใช้ภาษาท้องถิ่นภาษาเดียว	5	2.22
เป็นเด็กที่ใช้ภาษากลางภาษาเดียวในการสื่อสาร	95	42.22
เป็นเด็กที่ใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษากลาง (2 ภาษา)	125	55.56
ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา		
ซนเกินไป	85	37.78
ไม่ค่อยเชื่อฟังครู	36	16.00
ไม่สนใจในสิ่งที่สอน	45	20.00
เรียนรู้ได้ช้า	71	31.56
มีความสนใจระยะสั้น	191	84.89
เรียนรู้ได้เร็ว	67	29.78
มีความตั้งใจในการเรียนรู้	93	41.33
มีระยะความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนาน 15 นาทีขึ้นไป	27	12.00
สิ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้		
การเล่น	221	98.22
การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	173	76.89
การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม	187	83.11
กิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน	191	84.89
การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก		
จัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	209	92.89
จัดประสบการณ์โดยเน้นให้เด็กปฏิบัติจริง	204	90.67
จัดสื่อการสอนที่เด็กสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้	173	76.89
กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้โดยการใช้คำพูดและปฏิบัติเป็นตัวอย่าง	178	79.11
ให้เด็กเล่นของเล่นที่กระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก	187	83.11
ใช้ภาษาที่เด็กสามารถเข้าใจได้ทุกคน	176	78.22

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การเรียนรู้ของเด็ก	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
การปฏิบัติของครูเมื่อพบว่าเด็กมีปัญหาในการเรียนรู้		
ให้ความสนใจเด็กที่มีปัญหามากขึ้น	200	88.89
จัดประสบการณ์เพิ่มเติมให้แก่เด็กที่มีปัญหา	165	73.33
ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหา	188	83.56
แจ้งให้ผู้บริหารทราบปัญหา	65	28.89
ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	11	4.89

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ในเรื่องการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ลักษณะของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอนั้น ร้อยละ 81.33 เป็นเด็กที่มีอายุในช่วงเดียวกัน

ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.89 มีความสนใจระยะสั้น

สิ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.22 เห็นว่าเด็กเรียนรู้จากการเล่น รองลงมา ร้อยละ 84.89 เด็กเรียนรู้จากกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน และ ร้อยละ 83.11 เด็กเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.89 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก รองลงมา ร้อยละ 90.67 จัดประสบการณ์โดยเน้นให้เด็กปฏิบัติจริง และ ร้อยละ 83.11 ให้เด็กเล่นของเล่นที่กระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก

การปฏิบัติของครูระดับก่อนประถมศึกษา เมื่อพบว่าเด็กมีปัญหาในการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.89 ให้ความสนใจเด็กที่มีปัญหามากขึ้น รองลงมา ร้อยละ 83.56 ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการเรียนรู้
ของเด็ก

ปัญหาการเรียนรู้ของเด็ก	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	23	10.22
มีปัญหา	202	89.78
ครูขาดความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก	45	20.00
เด็กซนเกินไป	87	38.67
เด็กมีสมาธิสั้น	157	69.77
เด็กไม่สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน	52	23.11
เด็กไม่เข้าใจภาษาที่ครูใช้ในการสอน	21	9.33
ครูขาดความรู้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก	43	19.11

จากตาราง 31 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.78 พบปัญหา
การเรียนรู้ของเด็ก โดยร้อยละ 69.77 พบปัญหาเด็กมีสมาธิสั้น รองลงมา ร้อยละ 38.67 พบ
ปัญหาเด็กซนเกินไป

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการวัดและประเมินพัฒนาการ

การวัดและประเมินพัฒนาการ	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
หลักในการประเมินพัฒนาการ		
ประเมินพัฒนาการเด็กทุกด้าน	209	92.89
ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ	186	82.67
ประเมินพัฒนาการเด็กขณะทำกิจกรรมปกติ	188	83.56
ประเมินตามสภาพความเป็นจริงจากการสะสมผลงานของเด็ก	199	88.44
ประเมินพัฒนาการอย่างมีระบบ มีการวางแผนการใช้เครื่องมือและการจัดบันทึก	98	43.56
การเตรียมตัวของครูก่อนการประเมินพัฒนาการ		
เข้ารับการอบรมในเรื่องการประเมินพัฒนาการของเด็กศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุ	118	52.44
ศึกษาวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็กวางแผนเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการบันทึกและประเมิน	168	74.67
อ่านคู่มือหรือคำอธิบายวิธีการใช้เครื่องมือในการประเมินอย่างละเอียดก่อนการประเมินพัฒนาการ	184	81.78
ศึกษาวิธีการสรุปการประเมินพัฒนาการเด็ก	142	63.11
ศึกษาวิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	154	68.44
ศึกษาวิธีการสรุปรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	136	60.44
ศึกษาวิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	135	60.00
วิธีการที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ		
การสังเกตและบันทึกพัฒนาการ	225	100.00
การสนทนา	211	93.78
การสัมภาษณ์	198	88.00
การรวบรวมผลงานในแฟ้มผลงาน (Portfolio)	209	92.89
ประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก	187	83.11

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การวัดและประเมินพัฒนาการ	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
เครื่องมือที่ครูใช้ในการประเมินพัฒนาการของเด็ก		
แบบบันทึกพฤติกรรม	185	82.22
แบบบันทึกคำพูดของเด็ก	120	53.33
แบบสัมภาษณ์	120	53.33
แฟ้มสะสมผลงาน	199	88.44
ระเบียบสะสมทางการแนะแนว	68	30.22
บัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน	170	75.56
แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก	99	44.00
แบบประเมินพัฒนาการในคู่มือประเมินพัฒนาการของเด็ก	155	68.89
สมุดรายงานประจำตัวเด็ก	207	92.00
สมุดบันทึกความพร้อมในการเรียน	158	70.22
แบบบันทึกพัฒนาการเด็ก	195	86.67
กำหนดเวลาในการดำเนินการประเมินพัฒนาการเด็ก		
ประเมินทุกครั้งที่เด็กทำกิจกรรม	128	56.89
วันละ 1 ครั้ง	2	0.89
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	32	14.22
เดือนละ 1 ครั้ง	24	10.66
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	31	13.78
ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	8	3.56
การดำเนินการหลังการประเมินพัฒนาการ		
รายงานผลไปยังผู้ปกครองเด็ก	197	87.56
รายงานผลไปยังผู้บริหารโรงเรียน	217	96.44
รายงานผลไปยังครูที่สอนระดับชั้นต่อไป	88	39.11
จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการในด้านที่เด็กยังต้องพัฒนา	128	56.89
จัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้เพิ่มเติม	97	43.11
ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู	173	76.89
ส่งเด็กเข้ารับการรักษาทางการแพทย์	13	5.78

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก ครูมีหลักในการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.89 ประเมินพัฒนาการเด็กทุกด้าน รองลงมา ร้อยละ 88.44 ประเมินตามสภาพความเป็นจริงจากแฟ้มสะสมผลงานของเด็ก ร้อยละ 83.56 ประเมินพัฒนาการเด็กขณะทำกิจกรรมปกติ และร้อยละ 82.67 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ

การเตรียมตัวก่อนการประเมินพัฒนาการ ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.78 ศึกษาวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็ก รองลงมา ร้อยละ 74.67 ศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุ

สำหรับวิธีการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมด ใช้การสังเกตและบันทึกพัฒนาการ รองลงมา ร้อยละ 93.78 ใช้การสนทนา และ ร้อยละ 92.89 ใช้การรวบรวมผลงานในแฟ้มผลงาน (Portfolio)

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.00 ใช้สมุดรายงานประจำตัวเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (อบ.01) รองลงมา ร้อยละ 88.44 ใช้แฟ้มสะสมผลงาน ร้อยละ 86.67 ใช้แบบบันทึกพัฒนาการเด็ก และ ร้อยละ 82.22 ใช้แบบบันทึกพฤติกรรม

การกำหนดเวลาในการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.89 ประเมินพัฒนาการทุกครั้งที่ได้ทำกิจกรรม

การดำเนินการหลังการประเมินพัฒนาการ ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.44 รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปยังผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 87.56 รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปยังผู้ปกครอง

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาการวัด
และประเมินพัฒนาการ

ปัญหาการวัดและประเมินพัฒนาการ	จำนวน (N=225)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	51	22.67
มีปัญหา	174	77.33
เด็กมีจำนวนมากเกินไปทำให้ประเมินได้ไม่ทั่วถึง	119	52.89
ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก	18	8.00
ขาดความรู้ในการใช้เครื่องมือและวิธีการประเมิน พัฒนาการเด็ก	44	19.55
ไม่เข้าใจคำอธิบายการใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการ	19	8.44
ไม่มีเวลาในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก	22	9.78
ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการประเมิน พัฒนาการ	5	2.22
ผู้ปกครองไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการ	65	28.89
ขาดเครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการเด็กที่ชัดเจน	2	0.89
ขาดคู่มือการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก	2	0.89
เด็กไม่แสดงพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้เห็น	1	0.44

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.33 พบปัญหาในการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก โดยร้อยละ 52.89 เด็กมีจำนวนมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง รองลงมา ร้อยละ 28.89 ผู้ปกครองไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก

ตอนที่ 5 ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียน
อนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 5.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จำนวน 12 คน

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 12 คน ทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-50 ปี 6 คน มีอายุ 51 ปีขึ้นไป 4 คน และมีอายุระหว่าง 41-45 ปี 2 คน จบวุฒิมัธยมศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาอื่น ๆ 10 คน และระดับปริญญาโทในสาขาวิชาอื่น ๆ 2 คน ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ 7 คน และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน ผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ ในการบริหารงาน 6-10 ปี 8 คน มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 1-5 ปี 2 คน และมีประสบการณ์ ในการบริหารงาน 10-15 ปี 2 คน ผู้บริหารโรงเรียน 7 คน รับผิดชอบบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 1-5 คน และผู้บริหารโรงเรียน 5 คน รับผิดชอบบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 6-10 คน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ

2.1 นโยบายการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีเหตุผลที่จัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในรูปแบบโรงเรียนอนุบาลอำเภอ เนื่องจากทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีความเห็นว่า โรงเรียนมีความพร้อมทั้งทางด้านอาคารสถานที่และบุคลากร อีกทั้งโรงเรียนอยู่ใกล้ชุมชนเขต อำเภอ จึงเลือกเป็นโรงเรียนอนุบาลอำเภอ แล้วส่งรายชื่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อพิจารณา ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีนโยบายการจัดการเรียนการสอนตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ โดยจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก และรองรับเด็กที่จะเข้าไปเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำ จังหวัด ผู้ที่ร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนอนุบาล ประจำจังหวัด คณะครูและคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนกับครูในโรงเรียนโดยการประชุมชี้แจง ผู้บริหารโรงเรียน ทุกคนเห็นว่า หลังจากดำเนินการในรูปแบบโรงเรียนอนุบาลอำเภอแล้ว นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีจำนวนเพิ่มขึ้น

ผู้บริหารโรงเรียน 7 คน พบปัญหาโรงเรียนดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดได้บางส่วน และบุคคลภายนอกยังไม่เข้าใจนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งแก้ไขโดยการจัดประชุมชี้แจง และทำการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.2 การจัดสภาพแวดล้อม

ผู้บริหารโรงเรียน 7 คน จัดอาคารเรียนระดับก่อนประถมศึกษาพร้อมกับระดับประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน 5 คน จัดอาคารเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโดยเฉพาะ ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนจัดห้องเรียนให้มีพื้นที่กว้างขวาง เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้อย่างสะดวก และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน จัดห้องกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่ ห้องสื่อระดับก่อนประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนอีก 3 คน ไม่ได้จัดห้องกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนจัดหาสื่อ ครุภัณฑ์สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน จัดให้มีเครื่องเล่นสนามหลายประเภท ส่วนผู้บริหารโรงเรียนอีก 3 คน กำลังดำเนินการจัดหาเครื่องเล่นสนามเพิ่มให้เพียงพอสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนจัดบริเวณโรงเรียนให้มีความปลอดภัย สะอาด ร่มรื่น มีแปลงดอกไม้ มีต้นไม้ให้ร่มเงา เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน ผู้บริหารโรงเรียน 8 คน เห็นว่าสื่อและครุภัณฑ์ที่มีอยู่ในห้องเรียนยังมีจำนวนไม่เพียงพอ และยังไม่เหมาะสมกับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนผู้บริหารโรงเรียนอีก 4 คน เห็นว่าสื่อและครุภัณฑ์มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดพบปัญหาขาดงบประมาณในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ซึ่งแก้ไขโดย ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนในการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียน 8 คน พบปัญหาสื่อ และครุภัณฑ์มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับก่อนประถมศึกษา และไม่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งแก้ไขโดย โรงเรียนพยายามจัดหางบประมาณให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาผลิตสื่อที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และให้ครูระดับก่อนประถมศึกษายืมสื่อจากห้องเรียนใกล้เคียง ผู้บริหารโรงเรียน 6 คน พบปัญหาเครื่องเล่นสนามขาดการบำรุงรักษา ซึ่งแก้ไขโดย โรงเรียนขอความร่วมมือจากนักการภารโรงและผู้ปกครองช่วยซ่อมแซม และขอรับบริจาคเครื่องเล่นสนามจากชุมชน

2.3 การจัดและพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเคยส่งครูระดับก่อนประถมศึกษาเข้าร่วมรับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา และการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเห็นว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ส่งเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานได้นำความรู้ที่ได้รับ มาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผน การจัดประสบการณ์ และการจัดทำสื่อการสอน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยังเปิดโอกาสให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้ศึกษาต่อในสาขาการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งจัดหาเอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยให้กับครูระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียน 11 คน พบปัญหาโรงเรียนขาดบุคลากร และครูที่จัดเข้าสอนระดับก่อนประถมศึกษาไม่ได้จบการศึกษาในสาขาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งแก้ไขโดย ส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา และพาครูไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

2.4 หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ใช้ โดยเปิดโอกาสให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาได้ปรับใช้หลักสูตรตามความเหมาะสมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา และสภาพท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเห็นว่า หลักสูตรที่ใช้มีความเหมาะสม เพราะครูระดับก่อนประถมศึกษาสามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับเด็ก และสภาพท้องถิ่น ให้อิสระครูระดับก่อนประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้ ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรก่อนประถมศึกษา และตรวจแผนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดพบปัญหาโรงเรียนขาดงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแก้ไขโดย โรงเรียนพยายามจัดหางบประมาณจากภายนอกสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน 7 คน พบปัญหาผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งแก้ไขโดย จัดประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน 5 คน พบปัญหาครูระดับก่อนประถมศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการปรับใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ซึ่งแก้ไขโดย ส่งครูระดับก่อนประถมศึกษาเข้ารับการอบรม และให้ครูระดับก่อนประถมศึกษา

ศึกษาเอกสารทางด้านการศึกษาปฐมวัยหรือขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540

2.5 การนิเทศการสอน

ผู้ที่ให้การนิเทศการสอนแก่ครูระดับก่อนประถมศึกษาภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการของโรงเรียน ครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา และบุคคลที่ผู้บริหารโรงเรียนแต่งตั้ง ผู้ที่ให้การนิเทศการสอนแก่ครูระดับก่อนประถมศึกษาจากภายนอก ได้แก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีหลักในการคัดเลือกผู้ที่ให้การนิเทศการสอนแก่ครูระดับก่อนประถมศึกษา โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา เมื่อทำการนิเทศการสอนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนนำผลการนิเทศไปแจ้งกับครูระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้ครูระดับก่อนประถมศึกษานำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเห็นว่า ครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการนิเทศได้นำผลการนิเทศไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และมีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด พบปัญหาผู้ที่ให้การนิเทศการสอนระดับก่อนประถมศึกษาทำการนิเทศการสอนไม่สม่ำเสมอ และการนิเทศการสอนยังทำได้น้อยครั้ง ซึ่งแก้ไขโดยขอความร่วมมือจากผู้นิเทศให้มานิเทศอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 5.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จำนวน 12 คน

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูระดับก่อนประถมศึกษา

ครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี 9 คน มีอายุระหว่าง 45 - 50 ปี 2 คน และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป 1 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่น ๆ 10 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 1 คน และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาอื่น ๆ 1 คน มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 6 - 10 ปี 8 คน มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 1 - 5 ปี 3 คน และมีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 11 - 15 ปี 1 คน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ

2.1 การจัดและพัฒนาบุคลากร

ครูระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน มีความพึงพอใจที่ได้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ศึกษ ส่วนครูระดับก่อนประถมศึกษาอีก 2 คน ไม่พึงพอใจที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากเดิมสอนระดับประถมศึกษา แต่ครูระดับก่อนประถมศึกษาเข้าโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด จึงต้องรับหน้าที่แทนตามคำสั่งของผู้บริหารโรงเรียน โดยมีได้สมัครใจ ครูระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน ได้เข้ารับการฝึกอบรม และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในด้านวิธีการสอน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และการผลิตสื่อการสอน หลังจากนั้นได้นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนครูระดับก่อนประถมศึกษาได้เข้ารับการฝึกอบรม และศึกษาดูงานให้มากขึ้นกว่าเดิม

ครู 10 คน พบปัญหาขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งแก้ไขโดย ขอให้โรงเรียนจัดงบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร ครูระดับก่อนประถมศึกษา 7 คน ขาดแหล่งความรู้ที่จะพัฒนาตนเอง ซึ่งแก้ไขโดย ขอคำปรึกษาจากศึกษานิเทศก์อำเภอ และเยี่ยมเอกสารทางด้านการศึกษาปฐมวัยจากเพื่อนครูและโรงเรียนอื่น ๆ ครูระดับก่อนประถมศึกษา 2 คน พบปัญหาไม่ได้รับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากเพิ่งรับหน้าที่ต่อจากครูระดับก่อนประถมศึกษาที่เกษียณอายุราชการ ซึ่งแก้ไขโดย ศึกษาจากหนังสือหรือเอกสารทางด้านการศึกษาปฐมวัย แล้วนำมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 การจัดสภาพแวดล้อม

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนเห็นว่า การจัดห้องเรียนที่เหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก คือ การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ครบ จัดป้ายนิเทศตรงตามหน่วยการเรียนรู้ และมีการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศภายในห้องเรียนเป็นประจำ เพื่อให้เด็กมีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่เหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก คือ จัดบริเวณโรงเรียนให้มีความร่มรื่น เป็นธรรมชาติ และปลอดภัย มีสนามเด็กเล่นที่มีจำนวนเครื่องเล่นสนามเพียงพอสำหรับเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน ต้องการสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์เพิ่มขึ้น สำหรับตกแต่ง

ห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ต้องการเครื่องเล่นสนามหลายชนิดที่มีจำนวนเพียงพอกับเด็ก และมีสนามสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่แยกจากเด็กระดับอื่น ๆ

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนพบปัญหาขาดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อม และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ซึ่งแก้ไขโดย ครูระดับก่อนประถมศึกษาผลิตสื่อชิ้นเอง และใช้เงินส่วนตัวจัดทำอุปกรณ์ เพื่อจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน พบปัญหาเครื่องเล่นสนามอยู่ในสภาพที่ชำรุด และอาจเป็นอันตรายกับเด็ก ซึ่งแก้ไขโดย แจ้งให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข และซ่อมแซมเครื่องเล่นสนาม

2.3 หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ เพราะทางโรงเรียนกำหนดให้ใช้ ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนเห็นว่าหลักสูตรที่ใช้มีความเหมาะสม เพราะเปิดโอกาสให้ครูระดับก่อนประถมศึกษาจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ ครูระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน เห็นว่าเมื่อใช้หลักสูตรนี้แล้ว ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ เพราะเด็กมีความสนใจ เรียนรู้ได้ดี และมีการทำงานเป็นกลุ่ม

ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน พบปัญหาขาดการส่งเสริมในด้านการเพิ่มพูนความรู้และทักษะการใช้หลักสูตร ขาดความรู้ ความเข้าใจในการปรับใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งแก้ไขโดยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร รวมทั้งขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน จัดตารางกิจกรรมประจำวันตามตัวอย่างที่ได้นำเสนอไว้ในหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

08.00 - 08.30 น.	รับเด็ก
08.30 - 08.45 น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
08.45 - 09.00 น.	ตรวจสุขภาพ พาเด็กไปห้องน้ำ
09.00 - 09.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.20 - 10.20 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์ และกิจกรรมเสรี
10.20 - 10.30 น.	พัก (อาหารว่างเช้า)
10.30 - 10.45 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์

10.45 - 11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 - 12.30 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
12.00 - 14.00 น.	นอนพักผ่อน
14.00 - 14.20 น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
14.20 - 14.30 น.	พัก (อาหารว่างบ่าย)
14.30 - 14.50 น.	เกมการศึกษา
14.50 - 15.30 น.	สรุปกิจกรรม เตรียมตัวกลับบ้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาชั้น ครูระดับก่อนประถมศึกษา คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสนใจ และเรียนรู้ด้วยความสุข สำหรับวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมศิลปะ และการถามคำถาม ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้ปกครองช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ และดูแลเด็กขณะทำกิจกรรมในห้องเรียน

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน พบปัญหาขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแก้ไขโดย ขอให้โรงเรียนจัดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษา 7 คน พบปัญหาที่มีจำนวนเด็กในชั้นเรียนมาก ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวัน อาจทำได้ไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน ซึ่งแก้ไขโดย ครูระดับก่อนประถมศึกษาพยายามยืดหยุ่นเวลาในแต่ละวัน เพื่อให้เด็กทำกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม

2.5 สื่อการเรียนการสอน

ครูระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน เห็นว่าตนมีความรู้เรื่องการผลิต การใช้ และการซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เพราะได้รับการอบรม และสนใจหาความรู้เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ส่วนครูระดับก่อนประถมศึกษาอีก 2 คน ยังขาดความรู้เรื่องการผลิต การใช้ และการซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน เพราะเพิ่งรับการสอนต่อจากครูระดับก่อนประถมศึกษาที่เกษียณอายุราชการ ครูระดับก่อนประถมศึกษา 8 คน เห็นว่าสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับเด็ก และบางส่วนอยู่ในสภาพชำรุด ส่วนครูระดับก่อนประถมศึกษาอีก 4 คน เห็นว่าในห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และเพียงพอ กับเด็ก เนื่องจากซ่อมแซมและผลิตสื่อชิ้นใหม่เสมอ สำหรับสื่อที่เด็กสนใจ ครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมดเห็นว่า เด็กผู้ชายชอบไม้บล็อกมากที่สุด และเด็กผู้หญิงชอบหนังสือ และตุ๊กตามากที่สุด

ครูระดับก่อนประถมศึกษา 8 คน พบปัญหาว่า สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับเด็ก และขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแก้ไขโดย ครูระดับก่อนประถมศึกษาใช้เงินส่วนตัวจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนใหม่หรือผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง และสื่อการเรียนการสอนบางส่วนอยู่ในสภาพชำรุด ซึ่งแก้ไขโดยครูระดับก่อนประถมศึกษาซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง ครูระดับก่อนประถมศึกษา 2 คน ขาดความรู้ในเรื่องการผลิต การใช้ และการซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน ซึ่งแก้ไขโดยเข้ารับการฝึกอบรม และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในเรื่องสื่อการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

2.6 การเรียนรู้ของเด็ก

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนเห็นว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษาในห้องเรียนมีความพร้อมด้านร่างกาย แต่ยังขาดความพร้อมในด้านการเรียนรู้ และอารมณ์ เพราะไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อน อีกทั้งเด็กระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน และไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ สำหรับวิธีที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาให้ดีขึ้นนั้น ทำได้โดยครูระดับก่อนประถมศึกษาต้องใจเย็น จัดประสบการณ์ให้เด็กครบทุกด้าน และบันทึกพฤติกรรมและความสามารถของเด็กทุกคนลงในระเบียบพฤติกรรมของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน พบว่าเด็กระดับก่อนประถมศึกษาในห้องเรียนของตนส่วนใหญ่ มีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ส่วนครูระดับก่อนประถมศึกษา อีก 6 คน พบว่าในระหว่างการจัดการเรียนการสอน เด็กไม่ค่อยสนใจ ห่วงเล่น ไม่กล้าพูด และไม่กล้าแสดงออก

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนพบปัญหา เด็กขาดความพร้อมในการเรียนรู้ ซึ่งแก้ไขโดย ครูระดับก่อนประถมศึกษาควรจัดประสบการณ์ที่เด็กสนใจ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน พบปัญหาเด็กไม่ค่อยสนใจ ห่วงเล่น ไม่กล้าพูด และไม่กล้าแสดงออกในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน แก้ไขโดย ครูระดับก่อนประถมศึกษาจัดกิจกรรมที่สนุกสนาน จัดกิจกรรมที่เด็กสนใจ และใช้สื่อที่แปลกใหม่ รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล

2.7 การวัดและประเมินพัฒนาการ

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน เห็นว่าการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญมาก เพราะทำให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานพัฒนาการอย่างไร เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ครูระดับก่อนประถมศึกษาจะนำไปใช้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็ก

และทำให้ทราบว่า เมื่อเด็กได้รับการจัดประสบการณ์แล้ว เด็กแต่ละคนมีความก้าวหน้าอย่างไร โดยวิธีที่ใช้มากที่สุดในการจัดและประเมินพัฒนาการ คือ การสังเกต และการใช้แฟ้มสะสมงาน เพราะเป็นวิธีที่ง่าย และสะดวกที่สุด

ครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมดพบปัญหาผู้ปกครองไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งแก้ไขโดย ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก ครูระดับก่อนประถมศึกษา 7 คน พบปัญหาเด็กมีจำนวนมากเกินไป ทำให้วัดและประเมินพัฒนาการของเด็กไม่ทั่วถึง ซึ่งแก้ไขโดย แบ่งเด็กเป็นกลุ่ม แล้วประเมินเด็กจนครบพัฒนาการทุกด้าน ครูระดับก่อนประถมศึกษา 6 คน ไม่ค่อยมีเวลาในการวัดและประเมินพัฒนาการ เพราะต้องทำงานที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานธุรการและการเงิน ซึ่งแก้ไขโดย ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรมอบหมายงานต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนให้แก่ครูระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษา 2 คน ไม่เข้าใจวิธีการใช้เครื่องมือสำหรับประเมินพัฒนาการ ซึ่งแก้ไขโดยเข้ารับการอบรม ศึกษาเอกสาร และขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ด้านการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก

**ตอนที่ 6 ข้อมูลการสังเกตครูระดับก่อนประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จำนวน 24 คน**

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งหมด 24 คน เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี 17 คน มีอายุระหว่าง 45 - 50 ปี 5 คน และมีอายุ 50 ปีขึ้นไป 2 คน จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาอื่น ๆ 20 คน จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 3 คน และจบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาอื่น ๆ 1 คน มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 6 - 10 ปี 15 คน มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 1 - 5 ปี 5 คน และมีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา 11 - 15 ปี 4 คน

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามลักษณะของครู

ลักษณะของครู	จำนวน (N=24)	ร้อยละ
บุคลิกภาพของครูระดับก่อนประถมศึกษาในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย	24	100.00
มีความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม	20	83.33
ยิ้มแย้มแจ่มใส	24	100.00
ให้ความสนิทสนมคุ้นเคยกับเด็กทุกคน	22	91.67
วาจาไพเราะสุภาพ	22	91.67
ใช้คำพูดที่ชัดเจน เด็กสามารถเข้าใจได้ง่าย	20	83.33
พฤติกรรมของครูระดับก่อนประถมศึกษาในขณะทีสอน		
สังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา	22	91.67
ให้ความสนใจกับเด็กทุกคน	22	91.67
ให้เด็กแสดงออก แสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาร่วมกัน	18	75.00
เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม	18	75.00
รับฟังความคิดเห็นของเด็ก	18	75.00
ให้การเสริมแรงทางบวกแก่เด็ก	22	91.67
สาธิต แนะนำและชักชวนให้เด็กทำกิจกรรม	20	83.33
สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดี ในระหว่างจัดกิจกรรม	20	83.33

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ในด้านบุคลิกภาพของครูระดับก่อนประถมศึกษาในขณะทีสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส รองลงมา ร้อยละ 91.67 จำนวนเท่ากัน ให้ความสนิทสนมคุ้นเคยกับเด็กทุกคน และวาจาไพเราะสุภาพ

พฤติกรรมของครูระดับก่อนประถมศึกษาในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.67 จำนวนเท่ากัน สังเกตและมองดูเด็กรอบ ๆ ห้องเรียนตลอดเวลา ให้ความสนใจกับเด็กทุกคน และให้การเสริมแรงทางบวกแก่เด็ก รองลงมา ร้อยละ 83.33 จำนวนเท่ากัน สาธิต แนะนำ และชักชวนให้เด็กทำกิจกรรม และสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน (N=24)	ร้อยละ
การจัดทำกำหนดการสอนล่วงหน้า	20	83.33
การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ล่วงหน้า	20	83.33
การเตรียมสื่อการเรียนการสอนล่วงหน้า	18	75.00
การจัดกิจกรรมนำสู่การเรียนการสอนเพื่อทำให้เด็กสนใจ และพร้อมที่จะเรียน	20	83.33
กิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กทำตามความสามารถและ ความสนใจ	16	66.67
การกำหนดข้อตกลงในการทำกิจกรรม	19	79.17
การแบ่งกลุ่มเด็กเพื่อทำกิจกรรม	20	83.33
การติดตาม แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรม ของเด็ก	18	75.00
การจัดกิจกรรมครบตามตารางกิจกรรมประจำวัน	11	45.83
การสรุปเนื้อหาหลังจากนำเด็กทำกิจกรรม	18	75.00
การให้เด็กแต่ละคนนำผลงานมาแสดงหลังทำกิจกรรมเสร็จ	18	75.00
วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
การใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	24	100.00
การเล่นเกม	11	45.83
การเล่านิทาน	16	66.67
การใช้กิจกรรมศิลปะ	24	100.00
การใช้ปริศนาคำทาย	16	66.67
การใช้คำคล้องจอง	20	83.33
การร้องเพลง	20	83.33
การสาธิต	20	83.33
การทดลอง	4	16.67
การทำศนศึกษา	2	8.33
การใช้บทบาทสมมติ	1	4.17
การใช้คำถาม	24	100.00

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.33 จำนวนเท่ากัน มีการจัดทำกำหนดการสอน และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ไว้ล่วงหน้า มีการจัดกิจกรรมนำสู่การเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและพร้อมที่จะเรียน และมีการแบ่งกลุ่มเด็กเพื่อทำกิจกรรม รองลงมา ร้อยละ 79.17 กำหนดข้อตกลงในการทำกิจกรรม

สำหรับวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมด ใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ใช้กิจกรรมศิลปะ และการใช้คำถาม รองลงมา ร้อยละ 83.33 จำนวนเท่ากัน ใช้คำคล้องจอง การร้องเพลง และการสาธิต

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน (N=24)	ร้อยละ
ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	16	66.67
ใช้สื่อการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจของเด็ก	14	58.33
ใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทของจริง	12	50.00
ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ครูผลิตขึ้นเอง	12	50.00
ใช้สื่อการเรียนการสอนที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้	10	41.67
ใช้สื่อการเรียนการสอนที่สร้างจากวัสดุในท้องถิ่น	10	41.67
ใช้สื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป	17	70.83
หนังสือนิทาน	10	41.67
ใช้เกมการศึกษา	11	45.83
ใช้เทปเพลงและเทปนิทาน	2	8.33
ใช้รูปภาพและบัตรคำ	3	12.50
เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	19	79.17
มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายให้เด็กเลือกใช้		
อย่างอิสระ	18	75.00
มีจำนวนสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม	18	75.00
มีที่เก็บสื่อการเรียนการสอน ที่เด็กสามารถเก็บได้หลังจาก		
ทำกิจกรรมเสร็จ	19	79.17

จากตารางที่ 36 แสดงว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน ครูระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.17 จำนวนเท่ากัน ให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และมีที่เก็บสื่อการเรียนการสอน ที่เด็กสามารถเก็บได้เองหลังจากทำกิจกรรมเสร็จ รองลงมา ร้อยละ 75.00 จำนวนเท่ากัน มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายให้เด็กได้เลือกใช้อย่าง อิสระ และมีจำนวนสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของครูระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามการประเมิน การทำกิจกรรม

การประเมินการทำกิจกรรม	จำนวน (N=24)	ร้อยละ
การสังเกต	24	100.00
การซักถาม	22	91.67
การตรวจผลงาน	20	83.33
การใช้แฟ้มสะสมงาน	12	50.00

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ครูทั้งหมด ประเมินการทำกิจกรรมโดยการสังเกต รองลงมา ร้อยละ 91.67 ใช้การซักถาม และ ร้อยละ 83.33 ใช้การตรวจผลงาน

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของห้องเรียน จำแนกตามการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

สภาพห้องเรียน	จำนวน (N=24)	ร้อยละ
สะอาดอยู่ในสภาพดี	23	95.83
มีแสงสว่างเพียงพอ	22	91.67
จัดห้องเรียนให้สามารถเปลี่ยนกิจกรรมได้ง่าย	20	83.33
จัดมุมประสบการณ์ที่หลากหลายให้เด็กเลือกทำกิจกรรม	20	83.33
มีการตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานเด็ก	18	75.00
มีครุภัณฑ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก	22	91.67
มีที่เก็บของใช้ส่วนตัวหรือผลงานของเด็กแต่ละคน	23	95.83
มีมุมจัดแสดงผลงานของเด็ก	17	70.83
จัดโต๊ะครูที่สามารถมองเห็นเด็กได้ทุกคน	24	100.00

จากตารางที่ 38 แสดงว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ห้องเรียนทั้งหมดจัดโต๊ะครูที่สามารถมองเห็นเด็กได้ทุกคน รองลงมา ร้อยละ 95.83 จำนวนเท่ากัน ห้องเรียนสะอาด อยู่ในสภาพดี และมีที่เก็บของใช้ส่วนตัวหรือผลงานของเด็กแต่ละคน และร้อยละ 91.67 จำนวนเท่ากัน ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และมีครุภัณฑ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก